

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы
Әжмәр авыл жирлеге Советы

Карар

24.09.2021 ел

N 39

Әжмәр авыл жирлеге муниципаль берәмлекендә Бюджет төзелеше һәм бюджет процессы турындагы нигезләмәне раслау хакында

Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексы нигезендә Әжмәр авыл жирлеге Советы

КАРАР ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Әжмәр авыл жирлеге муниципаль берәмлекендә бюджет корылышы һәм бюджет процессы турында нигезләмәне, күшымта нигезендә, расларга.

2. Әжмәр авыл жирлеге Советының тубәндәге каарларын үз көчен югалткан дип танырга:

2.1. «Әжмәр авыл жирлеге муниципаль берәмлекендә бюджет төзелеше һәм бюджет процессы турындагы Нигезләмәне раслау турында» 2019 елның 08 октябрендәге 83-1 номерлы.

2.2. «Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Әжмәр авыл жирлеге Советының "Әжмәр авыл жирлеге муниципаль берәмлекендә Бюджет төзелеше һәм бюджет процессы турындагы нигезләмәне раслау хакында" 2019 елның 8 октябрендәге 83-1 номерлы каары белән расланган Әжмәр авыл жирлеге муниципаль берәмлекендә Бюджет төзелеше һәм бюджет процессы турындагы нигезләмәгә үзгәрешләр керту хакында" 2020 елның 31 гыйнварындагы 96-3 номерлы Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Әжмәр авыл жирлеге Советы каары;

2.3. «Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Әжмәр авыл жирлеге Советының "Әжмәр авыл жирлеге муниципаль берәмлекендә Бюджет төзелеше һәм бюджет процессы турындагы нигезләмәне раслау хакында" 2019 елның 8 октябрендәге 83-1 номерлы каары белән расланган Әжмәр авыл жирлеге муниципаль берәмлекендә Бюджет төзелеше һәм бюджет процессы турындагы нигезләмәгә үзгәрешләр керту хакында" 2020 елның 13 мартандагы 98 номерлы Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Әжмәр авыл жирлеге Советы каары (30.01.2020 елдагы 88-5 номерлы үзгәрешләр белән);

2.4. «Әжмәр авыл жирлеге» муниципаль берәмлекендә бюджет төзелеше һәм бюджет процессы турындагы нигезләмәне раслау турында "Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Әжмәр авыл жирлеге Советының 2019 елның 8 октябрендәге 83-1 номерлы "Әжмәр авыл жирлеге муниципаль берәмлекендә Бюджет төзелеше һәм бюджет процессы турындагы нигезләмәне раслау хакында" каары белән расланган Нигезләмәгә үзгәрешләр керту турында" 2020 елның 18 июнендәге 102-1 номерлы Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Әжмәр авыл жирлеге муниципаль берәмлекендә бюджет корылышы һәм бюджет процессы турындагы нигезләмәгә үзгәрешләр керту хакында" (№96-3, 31.01.20; N 98, 13.03.20 үзгәрешләр белән)

«Әжмәр муниципаль берәмлекендә бюджет корылышы һәм бюджет процессы турында нигезләмәгә үзгәрешләр керту хакында» 2020 елның 12 октябрендәге 7 номерлы Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Әжмәр авыл жирлеге советының 2019 елның 8 октябрендәге 83-1 номерлы каары белән расланган «Әжмәр авыл жирлеге муниципаль берәмлекендә бюджет корылышы һәм бюджет процессы турында нигезләмәне

раслау хакында» (2020 елның 31 гыйнварындагы 96-3 номерлы,

2020 елның 13 мартандагы 98 номерлы, 2020 елның 18 июнен
үзгәрешләр белән)».

3. Нигезләмәнең 32 статьясындагы 2 пунктының 3 абзацы
елның 1 гыйнварыннан керә.

4. Спас муниципаль районының рәсми сайтында <http://www.spas.tatarstan.ru>
хокукий мәгълүматның рәсми сайтында <http://www.pravo.tatarstan.ru>

5. Өлөгө каарның үтәлешен контролдә тотам

Әжмәр авыл жирлеге башлығы

Р.

Татарстан Республикасы Спас районы Әҗмәр авыл жирлеге муниципаль берәмлеке Советының 2021 елның 24 сентябрендәге 39 номерлы карарына күшүмтә

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Әҗмәр авыл жирлеге муниципаль берәмлекендә бюджет процессы турында
НИГЕЗЛӘМӘ

I бүлек. Гомуми нигезләмәләр.

1 Статья. Әлеге Нигезләмә белән җайга салына торган хокукий мөнәсәбәтләр.

Әлеге Нигезләмә Әҗмәр авыл жирлегендә бюджет корылышы һәм бюджет процессы турында Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Россия Федерациясе Салым кодексы, Әҗмәр авыл жирлеге Уставы нигезендә, жирлек бюджетын төзү, карау, раслау, үтәү, аның үтәлешен контролльдә тоту барышында, шулай ук Муниципаль бурыч алулар һәм жирлекнең муниципаль бурычы белән идарә итү процессында барлыкка килә торган бюджет хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала.

2 статья . Авыл жирлегендә бюджет хокук мөнәсәбәтләрен гамәлгә ашыруның хокукий нигезләре.

Бюджет хокук мөнәсәбәтләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, әлеге Нигезләмә, Россия Федерациясе бюджет законнарының башка актлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

3 статья 3. Әлеге Нигезләмәдә кулланыла торган төшенчәләр һәм терминнар

Әлеге Нигезләмәдә кулланыла торган төшенчәләр һәм терминнар Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән мәгънәдә кулланыла.

4 статья. Жирлек бюджетының хокукий формасы.

Әҗмәр авыл жирлеге муниципаль берәмлеке бюджеты Әҗмәр авыл жирлеге муниципаль берәмлеке Советы карары рәвешендә эшләнә һәм раслана (алга таба – авыл жирлеге Советы).

Жирлек бюджеты өч елга – Чираттагы финанс елъына һәм план чорына төzelә һәм раслана.

Жирлек бюджеты проектын формалаштыру Әҗмәр авыл жирлеге муниципаль берәмлеке Башкарма комитеты (алга таба – авыл жирлеге башкарма комитеты) тарафыннан билгеләнгән тәртиптә, Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм аның таләпләре нигезендә кабул ителә торган хокукий актлары нигезендә башкарыла.

5 Статья. Жирлектә Россия Федерациясенең бюджет классификациясен куллану үзенчәлекләре.

1. Жирлек бюджеты курсәткечләренең жирлек бюджеты проектын төзегәндә , жирлек бюджетын үтәгәндә, аның үтәлеше турындағы хисапны формалаштырганда Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала торган норматив хокукий актлар нигезендә жирлек бюджеты курсәткечләренең Россия

Федерациясе бюджет системасының башка дәрәжәләрдәге бюджетлары белән чагыштыруын тәэммин итү максатларында кулланыла.

2. Жирлек бюджетын формалаштырганда, раслаганда һәм үтәгендә бюджет керемнәренең баш администраторларының Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары арасында Россия Федерациясе бюджет законнарында билгеләнгән нормативларга туры китереп бүленә торган керемнәр буенча кодларының дәвамчанлығы тәэммин ителә.

6 статья. Бюджет процессы принциплары

Жирлекнең бюджет процессы Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән Россия Федерациясе бюджет системасы принципларына нигезләнә:

- бюджет системасының бердәмлеге;
- керемнәр һәм чыгымнарны һәм бюджетлар арасында дефицитларны финанслау чыганакларын чикләү;
- бюджетларның мөстәкыйльлеге;
- керемнәр, чыгымнар һәм бюджет кытлыкларын финанслау чыганаклары чагылышының тулылышы;
- баланслылык;
- бюджет чараларын куллануның нәтижәлелеге;
- бюджет чыгымнарын гомуми (жыелма) каплау;
- үтә күренмәлелек (ачыклык);
- бюджетның дәресслеге;
- бюджет акчаларының адреслы һәм максатчан характеристындагы;
- чыгымнар буенча;
- кассаның бердәмлеге.

7 Статья. Жирлектә бюджет процессының төп этаплары.

Жирлектә бюджет процессы түбәндәге этапларны үз эченә ала:

- Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлекнең социаль-икътисадый үсеше фаразларын, Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләрен эшләү;
- бюджет проектын төзу;
- бюджетны карау һәм раслау;
- жирлек бюджеты үтәлеше;
- бюджет турындагы карага үзгәрешләр һәм ёстәмәләр кертү;
- бюджет үтәлеше турындагы хисапны раслау;
- муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру.

Финанс елы календарь елына туры килә һәм 1 гыйнвардан 31 декабрьгә кадәр дәвам итә.

8 статья. Бюджет процессында катнашучылар

Жирлектә бюджет процессында катнашучылар булып торалар:

- Авыл Жирлеге Советы;
- Авыл Жирлеге Башлыгы;
- Авыл жирлеге башкарма комитеты;
- Ревизия комиссиясе;
- бюджет акчаларын баш бүлүчеләр (бүлүчеләр);
- бюджет акчаларын алучылар;
- бюджет керемнәренең Баш администраторлары (администраторлары);
- бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының Баш администраторлары (администраторлары);

9 Статья. Бюджет процессында катнашучыларның бюджет вәкаләтләре

1. Жирлек Советы:

- жирлек бюджетын һәм аның үтәлеше түрүнда хисапларны карый һәм раслый;
- жирлек бюджеты үтәлешен контролльдә тотуны оештыра;
- Россия Федерациясе Бюджет кодексы, "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары түрүнде" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукий актлары, жирлек уставы, әлеге Нигезләмә нигезендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

Россия Федерациясе Конституциясендә, Россия Федерациясе Бюджет кодексында, Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукий актларында билгеләнгән бюджет мәсьәләләре буенча компетенция чикләрендә, аның вәкаләтләрен тәэмин итү өчен жирлек башкарма комитеты тарафыннан барлык кирәkle мәгълүмат бирелергә тиеш.

2. Жирлекнең башкарма комитеты аны Әҗмәр авыл жирлеге Советына раслау өчен кирәkle документлар һәм материаллар белән тәзи, жирлек бюджетының үтәлешен һәм бюджет хисаплылыгын тәзүне тәэмин итә, жирлек бюджетының Әҗмәр авыл жирлеге Советына раслауга үтәлеше түрүнда хисап тапшыра, муниципаль бурыч белән идарә итүне тәэмин итә, Россия Федерациясе Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә һәм (яисә) алар нигезендә бюджет хокук мәнәсәбәтләрен жайга сала торган муниципаль хокукий актларда билгеләнгән башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

4. Жирлекнең ревизия комиссиясе башкара:

-аудит эффективности, направленному на определение экономности и результативности использования бюджетных средств;

-экспертизу проектов решений о бюджете, иных нормативных правовых актов бюджетного законодательства, в том числе обоснованности показателей (параметров и характеристики) бюджета;

-экспертизу муниципальных программ;

-анализ и мониторинг бюджетного процесса, осуществлению проверок и подготовки заключений по отчету об исполнении бюджета, а также по подготовке предложений по устранению выявленных отклонений в бюджетном процессе и его совершенствованию;

-подготовку предложений по совершенствованию осуществления главными администраторами бюджетных средств внутреннего финансового контроля и внутреннего финансового аудита;

5. Бюджет акчаларының баш бүлүчесе:

расланган бюджет ассигнованиеләре һәм бюджет йөкләмәләре лимитлары нигезендә бюджет акчаларыннан файдалануның нәтижәлелеген, адреслылыгын һәм максатчан характеристын тәэмин итә;

аңа буйсынуучы күрсәтмәләр бирүчеләрнең һәм бюджет акчаларын алучыларның исемлеген тәзи;

бюджетның тиешле чыгымнарын планлаштыра, бюджет ассигнованиеләрен нигезләүне тәзи;

бюджет йөкләмәләре лимитларын формалаштыру һәм үзгәрту буенча тәкъдимнәр кертә;

жыелма бюджет язмасын формалаштыру һәм үзгәрту буенча тәкъдимнәр кертә;

казна учреждениеләре булып торучы бюджет акчаларын алучыларның бюджет сметаларын раслау тәртибен билгели;

муниципаль биремнәрне үтәүне формалаштыра, раслый һәм контролльдә tota;

максатчан билгеләнештәге бюджетара субсидияләрне, субвенцияләрне һәм башка бюджетара трансфертларны, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнгән башка субсидияләрне һәм бюджет инвестицияләрен, аларны биргәндә билгеләнгән шартларны, максатларны һәм тәртипне алучылар тарафыннан үтәүне тәэмин

итә;

бюджет акчаларын баш бүлүченең бюджет хисабын төзи;

аңа буйсынучы бюджет акчаларын алучыларның акчалата йөклөмөләре буенча муниципаль берәмлек исеменнән тиешенчә жавап бирә;

Россия Федерациясе Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә һәм алар нигезендә кабул ителә торган, бюджет хокук мәнәсәбәтләрен жайга сала торган муниципаль хокукий актларда билгеләнгән бүтән бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

3. Бюджет чараларын гамәлгә кую:

- бюджетның тиешле чыгымнарын планлаштыра;

- бюджет ассигнованиеләрен, бюджет йөклөмөләре лимитларын ведомство буйсынуындагы бюджет средстволарын бүлүчеләргә һәм (яки) алучыларга бүлә һәм бюджетның тиешле өлешен үткән ути;

- бюджет акчаларын баш бүлүчегә бюджет язмасын Формалаштыру һәм үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;

- максатчан билгеләнеше булган бюджетара субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансферлар, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән башка субсидияләр һәм бюджет инвестицияләре, аларны биргәндә билгеләнгән шартларның, максатларның һәм тәртипнең үтәлешен тәэммин итә;;

- бюджет акчаларын тиешле баш бүлүче тарафыннан билгеләнгән очракта һәм тәртиптә бюджет акчаларын баш бүлүченең аерым бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра, аның карамагында булган;

7. Бюджет акчаларын алучы түбәндәгә бюджет вәкаләтләренә ия:

- бюджет сметасын төзи һәм башкара;

- бюджет йөклөмөләренең һәм (яисә) бюджет ассигнованиеләре лимитлары чикләрендә бюджет йөклөмөләрен кабул итә һәм (яисә) башкара;

- үзәндә каралган бюджет ассигнованиеләрен куллануның нәтиҗәлелеген, максатчан характеристын тәэммин итә;

- бюджет акчаларын баш бүлүчегә (бүлүчегә) бюджет язмасын үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;

- бюджет исәбен алып бара (бюджет исәбен алып баруны тәэммин итә) яки кипешү нигезендә әлеге вәкаләтне бүтән учреждениегә (үзәкләштерелгән бухгалтериягә) тапшыра.;

- бюджет акчаларын баш бүлүчегә (бүлүчегә) бюджет Хисабын формалаштыра (формалаштыруны тәэммин итә) һәм тапшыра;

- Россия Федерациясе Бюджет кодексында һәм аның нигезендә кабул ителгән бюджет хокук мәнәсәбәтләрен жайга салучы хокукий актларда, әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән башка вәкаләтләрне башкара.

10 Статья. Бюджет керемнәре.

1. Жирлек бюджеты керемнәре Россия Федерациясенең бюджет законнары, салымнар һәм жыемнар турындан Россия Федерациясе законнары һәм башка мәжбүри түләүләр турындан законнар нигезендә формалаша.

11 статья. Бюджет чыгымнары

1. Бюджет чыгымнарын формалаштыру Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән дәүләт хакимиите органнарының, Россия Федерациясе субъектларының дәүләт хакимиите органнарының һәм жирле үзидарә органнарының вәкаләтләрен чикләүгә бәйле чыгым йөклөмөләре нигезендә гамәлгә ашырыла, аларны үтәү Россия Федерациясе законнары нигезендә чираттагы финанс елында һәм план чорында бюджет акчалары, муниципаль берәмлек Әжмәр авыл жирлекке акчалары исәбеннән башкарылырга тиеш.

12 статья. Резерв фонды.

Жирлек бюджетының чыгым өлешендә жирлек Башкарма комитетының Резерв фондын булдыру каралырга мөмкин.

Жирлек Башкарма комитетының Резерв фонды бюджет түрүндагы карап белән билгеләнә һәм чыгымнарның гомуми күләме карапы белән расланган 3 проценттан да артмаска тиеш.

Резерв фонды акчаларын тоту тәртибе жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан раслана.

Жирлек башкарма комитетының Резерв фондының бюджет ассигнованиеләреннән файдалану түрүндагы хисап жирлек бюджеты үтәлеше түрүнда квартал саен һәм еллык хисапларга күшүп бирелә.

13 статья. Муниципаль ихтыяжлар өчен товарлар китерүгә, эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгә заказлар урнаштыру.

1. Дәүләт һәм муниципаль ихтыяжлар өчен товарлар китерүгә, эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгә заказлар урнаштыру Россия Федерациясе законнары нигезендә башкарыла.

2. Муниципаль контрактлар, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 72 статьясында билгеләнгән очраклардан тыш, бюджет йәкләмәләре лимитлары чикләрендә төзелә һәм түләнә

14 Статья. Бюджет дефициты.

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорының һәр елына жирлек бюджеты кытлыгы, әлеге статьяның 2 пунктында билгеләнгән чикләуләрне үтәп, жирлек бюджеты түрүнда карап белән билгеләнә.

2. Жирлек бюджеты кытлыгы, кире кайтарылмый торган түләүләрнең һәм (яки) түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча салым керемнәренең расланган күләмен исәпкә алмыйча, жирле бюджет керемнәренең расланган гомуми еллык күләменең 10 проценттан артмаска тиеш.

Жирлеккә карата Россия Федерациясе Бюджет кодексының 136 статьясында 4 пунктында каралган чараплар гамәлгә ашырылган очракта, жирлек бюджеты кытлыгы, кире кайтарылмый торган түләүләрнең һәм (яки) түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча салым керемнәренең расланган күләмен исәпкә алмыйча, жирлек бюджеты керемнәренең расланган еллык гомуми күләменең 5 процентыннан артмаска тиеш.

Жирлек бюджеты түрүнде Совет карапы белән жирлек милкендәге акцияләр сатудан һәм капиталда катнашуның башка рәвешләреннән керемнәр кытлыгын финанслау чыганаклары составында расланган һәм (яисә) жирлек бюджеты акчаларын исәпкә алу счетларында калган акчалар кимегән очракта, жирлек бюджеты кытлыгы әлеге пунктта билгеләнгән чикләуләрне узып китәргә һәм жирлек бюджеты акчаларын исәпкә алу счетларында калган акчаларны киметергә мөмкин.

3. Еллык хисап күрсәткечләре буенча барлыкка килгән жирлек бюджеты кытлыгы әлеге статьяның 2, 2 пунктларында билгеләнгән чикләуләргә туры килергә тиеш.

15 Статья. Жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганаклары.

Жирлек бюджеты кытлыгын эчке финанслау чыганаклары составына кертелә:

номиналь хакы Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән муниципаль кыйммәтле көгазъләрне урнаштырудан кергән акчалар һәм аларны түләүгә юнәлдерелгән акчалар арасында аерма;

жирлек тарафыннан Россия Федерациясе валютасында кредит оешмаларының жәлеп ителгән һәм түләнгән кредитлары арасында аерма;

жирлек тарафыннан Россия Федерациясе валютасында жәлеп ителгән һәм түләнгән бюджет кредитлары арасында аерма жирлек бюджетына һәм Россия Федерациясе

бюджет системасының башка бюджетлары тарафыннан бирелгән бюджет кредитлары арасындағы аерма;

тиешле финанс елы дәвамында жирле бюджет акчаларын исәпкә алу счетларында калган акчаларны үзгәрту;

жирлек бюджетты қытлығын әчке финанслауның бүтән чыганаклары.

Жирлек бюджетты қытлығын әчке финанслауның бүтән чыганаклары составына көртөлә:

жирлек милкендә булған акцияләр һәм капиталда катнашуның башка рәвешләре сатудан көремнәр;

жирлек бюджетты акчалары буенча курс аермасы;

муниципаль гарантияләрне Гарант тарафыннан үтәу гарантның принципалга карата регресс таләбе хокуқы барлықка килүгә китерсә йә бенефициарның принципалга карата таләп хокуқы гарантка бирелүгә бәйле булса, Россия Федерациясе валютасында жирлек гарантияләрен үтәүгә жибәрелә торган акчалар құләме;

жирлекнең башка бурыч йөкләмәләрен түләүгә Россия Федерациясе валютасында жибәрелә торган акчалар құләме;

юридик затларга бирелгән бюджет кредитларын кире кайтарудан алынган акчалар һәм юридик затларга бирелгән бюджет кредитлары суммалары арасында аерма;

Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына елешләрне кире кайтарудан алынган акчалар белән Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына бюджет кредитларын кире кайтарудан алынган акчалар һәм Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына Россия Федерациясе валютасында бирелгән бюджет кредитлары суммасы арасында аерма;

жирлек бюджетты акчаларын исәпкә алу буенча бердәм счеттән күчерелгән акчалар һәм жирлек бюджетты акчаларын исәпкә алу буенча бердәм счетка күчерелгән акчалар арасындағы аерма жирлек бюджетты акчаларын исәпкә алу буенча бердәм счетта калган акчалар белән идарә итү операцияләре үткәргәндә.

Жирлек бюджетты қытлығын тышкы финанслау чыганаклары составына көртөлә:

Россия Федерациясеннән чит ил валютасында жәлеп ителгән һәм жирлек тарафыннан максатчан чит ил кредитларын куллану қысаларында бирелгән бюджет кредитлары арасындағы аерма;

муниципаль гарантияләрне Гарант тарафыннан үтәу гарантның принципалга карата регресс таләбе хокуқы барлықка килүгә китерсә, максатчан чит ил кредитларын куллану қысаларында Россия Федерациясе тарафыннан бирелгән чит ил валютасында муниципаль гарантияләрен үтәүгә жибәрелә торган акчалар құләме;

16 статья. Жирлекнең муниципаль бурычы структурасы.

Жирлекнең бурыч йөкләмәләре йөкләмәләр рәвешендә булырга мөмкин.:

1) жирлекнең қыйыммәтле кәгазьләре (муниципаль қыйыммәтле кәгазьләр);

2) Россия Федерациясе валютасында Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан жирле бюджетка жәлеп ителгән бюджет кредитлары;;

3) максатчан чит ил кредитларын куллану қысаларында Россия Федерациясеннән чит ил валютасында жәлеп ителгән бюджет кредитлары;

4) жирлек тарафыннан кредит оешмаларыннан Россия Федерациясе валютасында жәлеп ителгән кредитлар;

5) Россия Федерациясе валютасында белдерелгән жирлек гарантияләре (муниципаль гарантияләр);

6) максатчан чит ил кредитларын куллану қысаларында Россия Федерациясе Чит ил валютасында бирелгән муниципаль гарантияләргө;

7) Россия Федерациясе Бюджет кодексы гамәлгә көргөнче барлықка килгән һәм муниципаль бурычка көртөлгән бүтән бурыч йөкләмәләре буенча.

Муниципаль бурыч құләменә түбәндәгеләр көрө:

1) муниципаль қыйыммәтле кәгазьләр буенча бурычның номиналь суммасы;

- 2) Россия Федерациисе бюджет системасының башка бюджетларыннан жирле бюджетка жәлеп итегендегі бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме;
- 3) кредит оешмаларыннан жирлек тарафыннан жәлеп итегендегі кредитлар буенча төп бурыч күләме;
- 4) муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме;
- 5) Жирлекнең юкка чыгарылмаган башка бурыч йөкләмәләре күләме.

Муниципаль эчке бурыч күләменә түбәндәгеләр керә:

- 1) Россия Федерациисе валютасында йөкләмәләре курсәтелгән муниципаль кыйммәтле көгазьләр буенча бурычның номиналь суммасы;
- 2) Россия Федерациисе бюджет системасының башка бюджетларыннан жирле бюджетка жәлеп итегендегі бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме, алар буенча йөкләмәләр Россия Федерациисе валютасында курсәтелгән;
- 3) Россия Федерациисе валютасында йөкләмәләре курсәтелгән кредит оешмаларыннан жирлек тарафыннан жәлеп итегендегі кредитлар буенча төп бурыч күләме;
- 4) Россия Федерациисе валютасында курсәтелгән муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме;
- 5) Россия Федерациисе валютасында күчеп килүнең юкка чыгарылмаган башка бурыч йөкләмәләре күләме.

Муниципаль тышкы бурыч күләменә түбәндәгеләр керә:

- 1) максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында Россия Федерациисеннән кеше тарафыннан жәлеп итегендегі чит ил валютасында бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме;
- 2) максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында Поселений тарафыннан бирелгән чит ил валютасында муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме.

Жирлекнең озак сроклы (кимендә бер ел), уртача сроклы (бер елдан биш елга кадәр) һәм озак сроклы (биштән алып 10 елга кадәр) йөкләмәләре булырга мөмкин.

17 статья. Россия Федерациисе валютасында чагылдырылган жирлекнең бурыч йөкләмәләрен туктату һәм аларны муниципаль бурычтан алу.

1. Россия Федерациисе валютасында курсәтелгән муниципаль бурыч йөкләмәсө муниципаль бурыч органының вәкиллекле органының муниципаль хокукий актларында башкасы карапмаган булса, түләүгә (кредитор тарафыннан билгеләнгән йөкләмәләрне һәм муниципаль хокукий актларны үтәмәгән) дәгъва белдерелмәгән очракта, муниципаль бурыч йөкләмәсе шартларында караплан түләү датасыннан соң өч ел дәвамында курсәтелгән бурыч тулысынча туктатылган дип санала һәм, әгәр вәкиллекле органының муниципаль хокукий актларында башкача карапмаган булса, муниципаль бурычтан төшереп калдырыла.

Россия Федерациисе валютасында муниципаль гарантияләр буенча жирлекнең бурыч йөкләмәләре муниципаль гарантияләрне туктатуга нигез булып торучы вакыйгалар (хәлләр) килгәндә тулысынча туктатылган дип санала һәм курсәтелгән вакыйгалар (хәлләр) килеп житу (һәжүм итү турында белешмәләр алу) дәрәҗәсе буенча муниципаль бурычтан төшереп калдырыла.

2. Әлеге статьяның 1 пунктының беренче абзацында курсәтелгән вакыт тәмамланғаннан соң жирле администрация Россия Федерациисе валютасында курсәтелгән муниципаль бурыч йөкләмәләрен муниципаль бурычтан чигерү турында муниципаль хокукий акт чыгара.

3. Муниципаль бурычтан чигерү Россия Федерациисе валютасында курсәтелгән исемлеккә ташлана торган муниципаль бурыч төрлөре буенча муниципаль бурыч күләмен жирле бюджет қытлығын финанслау чыганакларында исемлек суммасын чагылдырмыйча гына аларны сыйып ташлау суммасына киметү юлы белән гамәлгә ашырыла.

4. Әлеге статьяның 1 пунктындағы, 2 һәм 3 пунктларындағы беренче абзацының ғамәлдә булуы кредит килешүләре буенча йөкләмәләргә, Россия Федерациясе, Россия Федерациясе субъектлары һәм башка муниципаль берәмлекләр алдында муниципаль бурыч йөкләмәләрен кагылмый.

5. Реструктурлаштырылган, шулай ук юкка чыгарылган (сатып алынган) муниципаль бурыч йөкләмәләрен муниципаль бурычтан алу Россия Федерациясе Бюджет кодексының 105 һәм 113 статьялары нигезләмәләрен исәпкә алып ғамәлгә ашырыла.

6. Түләү датасы башланганчы, муниципаль қыйммәтле кәгазыләрне эмиссияләү шартлары нигезендә аларны тулысынча эмитацияләгән орган тарафыннан сатып алынган (Россия Федерациясе законнарында каралған башка операцияләрне алмашу нәтижәсендә алынган) муниципаль қыйммәтле кәгазыләр чыгару күрсәтелгән орган каары буенча вакытыннан алда юкка чыгарылган дип танылырга мөмкин.

Муниципаль қыйммәтле кәгазыләр Эмитенты аларны юкка чыгару датасы башланганчы сатып алынган (Россия Федерациясе законнарында каралған башка операцияләрне алмаштыру нәтижәсендә алынган) муниципаль қыйммәтле кәгазыләр буенча йөкләмәләр үтәлгән дип танырга хокуклы.

18 статья. Муниципаль бурыч алулар

1. Жирлек исеменнән муниципаль қыйммәтле кәгазыләр урнаштыру юлы белән һәм Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан һәм кредит оешмаларыннан кредитлар рәвешендә заем акчаларын жирле бюджетка жәлеп итү аңлашыла, алар буенча жирлекнең бурыч йөкләмәләре Россия Федерациясе валютасында белдерелгән заемчы буларак барлыкка килә.

2. Жирлекнең муниципаль тышкы бурыч алулары астында, Россия Федерациясе тарафыннан максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында, федераль бюджеттан жирле бюджетка кредитлар жәлеп итү аңлашыла, алар буенча жирлекнең чит ил валютасында белдерелгән бурыч йөкләмәләре барлыкка килә.

3. Муниципаль тышкы бурыч алулар Чираттагы финанс елына һәм план чорына Россия Федерациясенең Дәүләт тышкы бурыч алулары программасына кертелгән проектларны финанслау максатларында ғамәлгә ашырыла.

4. Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм жирлек уставы нигезендә жирлек исеменнән муниципаль бурыч алуларны ғамәлгә ашыру хокуы жирле администрация (жирлекнең башкарма-боеру органы) карамагында.

5. Муниципаль қыйммәтле кәгазыләр урнаштыру түбәндәге шартларны үтәгәндә жирлек тарафыннан башкарыла:

1) жирлекнең бурыч йөкләмәләре буенча кичектерелгән бурычлары булмау;;

2) жирлек тарафыннан Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә торган дәрежәдән ким булмаган, исемлекләре Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә торган юридик затларның рейтинг ғамәлләрен ғамәлгә ашыручи бер яисә берничә заттан кредит рейтинги алынган.

6. Жирлек, аны Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107¹ статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31¹ статьясы нигезендә бурыч тотрыклылығы уртacha булган заемщиклар төркеменә керткән очракта, муниципаль альянсаларны ғамәлгә ашырырга, жирлекнең озак тотрыклылығы күрсәткечләренең күрсәткечләрен арттыруга китерә торган күләмнәрдә муниципаль гарантияләр бирергә, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107¹ статьясындағы 5 пунктында каралған, Жирлекне бурыч тотрыклылығы дәрәжәсе түбән булган заемщиклар төркеменә кертергә мөмкинлек бирә торган дәрәжәләргә кадәр бирергә хокуклы түгел.

7. Жирлек, аны Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107¹ статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31¹ статьясы нигезендә бурыч тотрыклылығы уртacha булган заемщиклар төркеменә керткән очракта, муниципаль альянсаларны ғамәлгә ашырырга, Татарстан Республикасы Финанс министрлығы белән муниципаль һәм тышкы

алынналар, чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль гарантияләр, шулай ук курсәтелгән программаларга үзгәрешләр кертелгән очракта гына муниципаль гарантияләр бирергә хокуклы.

8. Жирлек, аны Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107¹ статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31¹ статьясы нигезендә бурыч тотрыклылығы тубән булган заемщиклар төркеменә керткән очракта, муниципаль алышмаларны гамәлгә ашырырга, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107¹ статьясындагы 5 пунктында каралган Поселешнең бурыч тотрыклылығы курсәткечләре курсәткечләрен арттыруга китерә торган күләмнәрдә муниципаль гарантияләр бирергә хокуклы түгел.

9. Жирлек, аны Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107¹ статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31¹ статьясы нигезендә бурыч тотрыклылығы тубән булган заемщиклар төркеменә керткән очракта, кредит оешмаларыннан кредитлар рәвешендә һәм кыйммәтле көгазыләр урнаштыру юлы белән муниципаль эчке үзләштерүләрне Жирлекнең бурыч йөкләмәләрен рефинанслау максатларында гына, шулай ук Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107¹ статьясындагы 9 пунктында һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31¹ статьясындагы 7 пунктында каралган түләүгә сәләтлелекне торгызу планы кысаларында бирелгән максатчан бюджет кредитлары рәвешендә гамәлгә ашырырга хокуклы.

10. Жирлек, аны Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107¹ статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31¹ статьясы нигезендә бурыч тотрыклылығы тубән булган заемщиклар төркеменә керткән очракта, муниципаль тышкы алышмаларны гамәлгә ашырырга һәм чит ил валютасында муниципаль гарантияләр бирергә хокуклы түгел.

11. Жирлек, аны Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107¹ статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31¹ статьясы нигезендә бурыч тотрыклылығы тубән булган заемщиклар төркеменә керткән очракта, муниципаль алышмаларны гамәлгә ашырырга, муниципаль гарантияләрне Татарстан Республикасы Финанс министрлығы тарафыннан муниципаль эчке алышмалар, Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр, чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль гарантияләр, шулай ук курсәтелгән программаларга үзгәрешләр кертелгән очракта гына Россия Федерациясе валютасында бирергә хокуклы.

12. Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107¹ статьясындагы 9 пунктында каралган Жирлекнең түләү сәләтен торгызу планы кысаларында бирелгән Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан максатчан бюджет кредитлары буенча жирлекләр йөкләмәләрен реструктуризацияләү рәхсәт ителми.

19 статья. Чит ил валютасында күчеп утыру белән гарантияләр бирү үзенчәлекләре.

1. Жирлек Россия Федерациясеннән чит ил валютасында алган алышмаларны гамәлгә ашырырга, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 103 статьясындагы 25 пункты нигезләмәләрен исәпкә алып, Россия Федерациясеннән чит ил кредитлары жәлеп ителгән максатчан чит ил кредитлары акчаларыннан файдалану кысаларында гына Россия Федерациясенә чит ил валютасында гарантияләр бирергә хокуклы.

20 статья. Муниципаль алышмаларның чик күләме.

1. Тиешле финанс елына муниципаль бурыч алупарның ин чик күләме астында тиешле финанс елына муниципаль эчке һәм тышкы бурыч алупар программалары буенча жирле бюджетка акча жәлеп итүнең жыелма күләме анлашила.

2. Жирле бюджетка акчалар жәлеп итү күләмнәре, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 103 һәм 104 статьялары нигезләмәләрен исәпкә алып, чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль эчке һәм тышкы алышмалар программалары белән билгеләнә һәм тиешле финанс елында акчалар жәлеп итүнең гомуми суммасы жирле бюджет кытлыгын финанслауга юнәлдерелә торган акчаларның гомуми суммасыннан артмаска тиеш, һәм жирле бюджет турындагы карап белән тиешле финанс

елына расланган Поселениянең бурыч йөклөмәләрен каплау күләмнәреннән артмаска тиеш.

3. Хисап финанс елында жирлекнең бурыч алуларының гомуми суммасы жирле бюджет кытлыгын финанслауга юнәлдерелгән акчаларның гомуми суммасыннан һәм хисап финанс елы йомгаклары буенча жирлекнең бурыч йөклөмәләрен түләү күләмнәреннән артып киткән очракта, күрсәтелгән артык суммасында жирле бюджет акчаларының калган өлешләре агымдагы финанс елына бурыч алуларның иң чик күләмен кыскартып, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 96 статьясында каралган максатларга юнәлдерелергә тиеш.

21 статья. Муниципаль эчке һәм тышкы бурычның югары чикләре һәм жирлекнең бурыч тотрыклылыгы күрсәткечләренең чик күрсәткечләре.

1. Жирле бюджет турындагы карап белән муниципаль эчке бурычның, муниципаль тышкы бурычның (жирлекнең чит ил валютасында йөклөмәләре булган очракта) өске чикләре, елның 1 гыйнварына, чираттагы финанс елыннан һәм план чорының һәр елыннан килүче елның 1 гыйнварына (чираттагы финанс елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварына торышы буенча) билгеләнә, шул исәптән Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр буенча бурычның югары чиге, чит ил валютасында муниципаль гарантияләр буенча (чит ил валютасында муниципаль гарантияләр буенча йөклөмәләр булган очракта) күрсәтелә.

2. Муниципаль эчке бурычның, муниципаль тышкы бурычның югары чикләре (Жирлектә чит ил валютасында йөклөмәләр булган очракта) әлеге статьяның 4 һәм 5 пунктларында билгеләнгән чикләүләрне үтәгәндә билгеләнә.

3. Муниципаль бурыч күләме жирле бюджет турындагы карап белән чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) расланган, кире кайтарылмый торган керемнәрнең расланган күләмен һәм (яисә) физик затлар керемнәренә салымнан түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча салым керемнәрен исәпкә алмыйча, жирле бюджет керемнәренең гомуми күләмнән артмаска тиеш.

Жирлеккә карата Россия Федерациясе Бюджет кодексының 136 статьясындагы 4 пунктында каралган чарапар кулланылган очракта, бурыч күләме, кире кайтарылмый торган түләүләрнең һәм (яисә) физик затлар кеременә салымнан түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча салым керемнәрен расланган күләмен исәпкә алмыйча, Чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) жирле бюджет турындагы карап белән расланган гомуми күләменең 50 проценттан артмаска тиеш.

4. Муниципаль бурычка хезмәт күрсәтугә чыгымнар күләме түбәндәге таләпләрне үтәгәндә жирле бюджет турындагы карап белән раслана:

1) чираттагы финанс елында һәм план чорында (чираттагы финанс елында) муниципаль бурычка хезмәт күрсәтугә чыгымнар күләме чираттагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы законы белән расланган Татарстан Республикасы законы яисә чираттагы финанс елына һәм план чорына жирле бюджет турындагы карап (чираттагы финанс елы) белән тиешле бюджет чыгымнарының гомуми күләменең 10 процентыннан артмаска тиеш, мона Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан бирелә торган субвенцияләр исәбеннән башкарыла торган чыгымнар күләме керми;

2) Чираттагы финанс елында һәм план чорында (Чираттагы финанс елында) чираттагы финанс елының 1 гыйнварына барлыкка килгән муниципаль бурычны түләү һәм аларга хезмәт күрсәту буенча түләүләрнең еллык суммасы Чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) жирле бюджет турында карап белән расланган жирле бюджетның салым, салым булмаган керемнәренең һәм Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан дотацияләрнең гомуми күләмнән 20 проценттан артмаска тиеш.; күрсәтелгән нисбәтне исәпләгәндә, Чираттагы финанс елы һәм план чорының һәр елы өчен килә торган елның 1 гыйнварыннан соң килүче елның 1 гыйнварыннан соң түләү вакыты белән бурыч йөклөмәләрен вакытыннан алда түләүгә жибәрелә торган түләүләр суммасы исәпкә алынмый.

22 Статья. Чит ил валютасында муниципаль гарантияләр программысы

1. Чит ил валютасындағы муниципаль гарантияләр программысы Чираттагы финанс елында һәм план чорында бирелә торган муниципаль гарантияләрнең чит ил валютасындағы исемлеге, түбәндәге белешмәләрне күрсәтеп, үз эченә ала:

1) гарантиянең һәр юнәлеше (максатлары), категорияләре (төркемнәре) һәм (яисә) принципалларның һәр юнәлеше (максатлары) буенча гарантияләр күләмен күрсәтеп гарантияләгү юнәлешләре (максатлары);

2) гарантияләр һәм алар тарафыннан тәэммин ителә торган йәкләмәләр буенча йәкләмәләрне валютасы;

3) гарантияләрнең гомуми күләме;

4) гарантның принципалларга карата регресс таләбе хокуы булу (булмау);

5) гарантияләрне бирү һәм үтәүнең башка шартлары.

2. Муниципаль гарантия муниципаль гарантия белән тәэммин ителә торган йәкләмәләр белдерелгән валютада бирелә һәм үтәлә.

3. Чит ил валютасындағы муниципаль гарантияләр программысы бюджет турындағы тиешле каарга күшымта булып тора.»;

23 Статья. Муниципаль тышкы бурыч алулар программысы

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль тышкы алулар программысы максатчан чит ил кредитларын һәм (яисә) чираттагы финанс елында чит ил валютасында һәм план чорында (чираттагы финанс елында) чит ил валютасында куллану кысаларында жирле бюджеттан чит ил валютасында жәлеп ителә торган бюджет кредитлары исемлегеннән гыйбарәт.

2. Муниципаль тышкы алышмалар программысы белән түбәндәгеләр билгеләнә:

1) максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында федераль бюджеттан жирле бюджетка федераль бюджеттан чит ил валютасына жәлеп ителә торган бюджет кредитлары буенча барлыкка килә торган бурычларны каплау күләме һәм сроклары;

2) максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында жирле бюджетка федераль бюджеттан чит ил валютасында жәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча барлыкка килгән чираттагы финанс елында һәм план чорындағы (чираттагы финанс елында) Поселение бурычларын каплау күләме.

3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль тышкы алышмалар программысы жирле бюджет турындағы каарга чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) күшымта булып тора.

24 статья. Муниципаль эчке алышмалар программысы

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль эчке алышмалар программысы чираттагы финанс елында һәм план чорында (чираттагы финанс елында) гамәлгә ашырыла торган һәм (яисә) кире кайтарыла торган тиешле бурыч йәкләмәләре тәрләре буенча муниципаль эчке алышмалар исемлегеннән гыйбарәт.

2. Муниципаль эчке алышмалар программысы белән түбәндәгеләр билгеләнә:

1) чираттагы финанс елында һәм план чорында (чираттагы финанс елында), тиешле бурыч йәкләмәләре тәрләре буенча муниципаль эчке үзләштерүләрне башкарғанда барлыкка килә торган бурыч йәкләмәләрен түләүнең жирле бюджетка акчалар жәлеп иту күләмнәре һәм инчек сроклары;

2) Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән муниципаль бурыч йәкләмәләрен тиешле бурыч йәкләмәләре тәрләре буенча каплау күләмнәре.

3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль эчке алышмалар программысы чираттагы финанс елына һәм план чорына тиешле бюджет турындағы каарга күшымта булып тора (чираттагы финанс елы).

4. Россия Федерациясе Бюджет кодексының 105 статьясы нигезендә муниципаль эчке бурыч үткәру муниципаль эчке алышмалар программында чагылмый.

25 статья. Россия Федерациисе валютасында муниципаль гарантияләр программы.

1. Россия Федерациисе валютасында муниципаль гарантияләр программы чираттагы финанс елында һәм план чорында бирелә торган Россия Федерациисе валютасында муниципаль гарантияләр исемлегеннән гыйбарәт, түбәндәгә белешмәләрне күрсәтеп:

1) гарантиянең һәр юнәлеш (максатлар), категорияләр (төркемнәр) һәм (яисә) гарантиянең һәр юнәлеше (максатлары) буенча гарантияләр күләмен күрсәтеп, гарантияләү юнәлешләре (максатлары);

2) гарантияләрнең гомуми күләме;

3) принципалларга гарантның регресс таләбе хокуки булу (булмау);

4) гарантияләр бирүнең һәм үтәүнең башка шартлары.

2. Россия Федерациисе валютасында күрсәтелгән йөкләмәләр буенча муниципаль гарантияләр бары тик Россия Федерациисе валютасында гына бирелә һәм үтәлә.

3. Россия Федерациисе валютасында муниципаль гарантияләр программы бюджет турынdagы тиешле карага күшымта булып тора.

26 статья. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләрне урнаштыруның инч күләмнәре.

Номиналь бәя буенча чираттагы финанс елына һәм план чорының һәр елында (чираптагы финанс елына) муниципаль кыйммәтле кәгазьләрнең инч күләмнәре Жирлек советы тарафыннан, тиешле бюджет турынdagы карап белән билгеләнгән муниципаль эчке бурычның өске чикләре нигезендә билгеләнә.

27 статья. Муниципаль гарантияләр.

1. Муниципаль гарантия шартнамәдән яисә башка алыш-бирештән (төп йөкләмәләрдән) барлыкка килгән бенефициар алдында аның акчалата йөкләмәләре принципибын тиешенчә үтәүне тәэммин итә.

2. Муниципаль гарантия принципал йөкләмәләрен вакытыннан алда үтәүне тәэммин итми, шул исәптән аларны вакытыннан алда башкару йә бурычларны үтәү срогы якынлашып килүче дип саналган вакыйгаларны (хәлләрне) вакытыннан алда үтәүне тәэммин итми.

3. Муниципаль гарантиянең язма рәвеше мәжбүри.

4. Муниципаль гарантия төп йөкләмәләр суммасы күрсәтелгән валютада бирелә.

5. Муниципаль гарантия буенча гарант гарантия суммасы чикләрендә үзе тәэммин иткән йөкләмә буенча субсидия жаваплылыгына ия.

6. Муниципаль гарантиядә түбәндәгеләр күрсәтелә:

1) гарант исеме (тиешле гавами-хокукый белем - Жирлек) һәм гарант исеменнән гарантия биргән орган исеме;

2) бенефициарның исеме;

3) принципал исеме;

4) гарантия бирелә торган йөкләмә (исеме, бәяләмә датасы һәм номеры (ул булганда), төп йөкләмәнең гамәлдә булу срогы яисә аның буенча йөкләмәләрне үтәү срогы, якларның исемнәре, төп йөкләмәләрнең башка житди шартлары күрсәтелеп);

5) гарантия буенча гарант йөкләмәләре күләме һәм гарантиянең инч күләмнәре;

6) гарантия бирү нигезләре;

7) гарантиянең үз көченә керү датасы яисә гарантия үз көченә керә торган вакыйга (шарт);

8) гарантиянең гамәлдә булу вакыты;

9) гарантияле очракны билгеләү, гарантия үтәү турында бенефициарның таләпләрен күрсәту срогы һәм тәртибе;

10) гарантияне чакыртып алу нигезләре;

11) гарантия буенча гарант тарафыннан йөкләмәләрне башкару тәртибе;

12) гарантия суммасын тулы күләмдә яисә гарантия үтәгендә, үтәгендә (башка нигезләрдә туктатылганда) тулы күләмдә яисә гарантия белән тәэмин ителгән принципалның йөкләмәләренең нинди дә булса өлешендә һәм гарантиядә билгеләнгән башка очрактарда киметү нигезләре;

13) гарантияне туктату нигезләре;

14) гарантның алдан язмача ризалыгыннан башка үзгәртелә алмаган төп йөкләмәләр шартлары;

15) муниципаль гарантия буенча бенефициар гаранты тарафыннан түләнгән акчаларны кайтару принцибына гарант таләбе булу яисә булмау (принципалга, регресска гарантның регресс таләбе);

16) гарантиянең башка шартлары, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексында, гарантның норматив хокукий актларында, гарант исеменнән гарантия бирүче орган актларында билгеләнгән белешмәләр.

7. Принципалга карата гарантның регресс таләбе хокукин күздә тотмый торган муниципаль гарантия фәкать хужалық жәмғияте йөкләмәләре, мәлкәте жирлек (Гарант) милкендә булган акцияләрнең (өлешләренең) 100 проценты авыл жирлеге (Гарант), муниципаль унитар предприятие йөкләмәләре генә тәэмин ителергә мөмкин.

8. Муниципаль гарантиянең үз көченә көрүе календарь дата белән яисә гарантиядә күрсәтелгән билгеле бер вакыйга (шартлар) житу белән билгеләнә.

9. Бенефициарның алдан язмача ризалыгыннан башка муниципаль гарантия шартларын үзгәртергә хокуксыз.

10. Гарнтика карата таләпнең муниципаль гарантия буенча кабул ителгән бенефициары, муниципаль гарантия белән тәэмин ителә торган принципал (эмитент) йөкләмәләрен үтәү, облигациягә хокукларның яңа хужасына (сатып алучыга) күчүгә бәйле рәвештә, күрсәтелгән хокукларны Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә тапшыру (кучу) керми, гарантның алдан язма ризалыгыннан башка (башка нигезләрдә күчәргә) тапшырыла алмый.

11. Кредит (заем, шул исәптән облигация) буенча йөкләмәләрне үтәүне тәэмин итүче муниципаль гарантия муниципаль гарантиядә күрсәтелгән төп йөкләмәләр шартлары муниципаль гарантиядә күрсәтелгән гарантның алдан язмача ризалыгыннан башка үзгәртмәгән очракта гына һәм (яисә) кредит (заем, шул исәптән облигация) белән тәэмин ителгән муниципаль гарантия акчаларыннан максатчан файдаланмаган очракта, кредит буенча дәүләт (муниципаль) гарантия бирү турында шартнамә һәм кредит буенча дәүләт (муниципаль) гарантия бирү туралы шартнамә нигезендә кредит акчаларын максатчан куллануны тицереп тору гамәлгә ашырыла.

12. Муниципаль гарантия буенча акча түләү туралы бенефициарның таләбе (гарантия үтәлеше туралы бенефициарның таләбе) гарантия белән билгеләнгән очракта гына (гарантияле очрак барлыкка килгәндә) гарантка белдерелергә мөмкин. Гарантия үтәлеше туралы бенефициарның таләпләре гарантиядә билгеләнгән тәртиптә язма рәвештә гарантка гарантиядә күрсәтелгән документлар белән күрсәтелергә тиеш.

13. Бенефициар муниципаль гарантия һәм муниципаль гарантия бирү туралы шартнамәдә билгеләнгән сроктан иртәрәк гарантияне үтәү туралы таләпне, шул исәптән, принципал йөкләмәләре гарантияләре белән тәэмин ителгән гарантияләрне үтәү срокы якынлашып килүче дип саналган вакыйгалар (хәлләр) барлыкка килгән очракта, күрсәтергә хокуксыз.

14. Гарант гарантияне үтәү туралы бенефициар таләбе куелу туралы принципалга хәбәр итәргә һәм таләпнең күчәрмәсен принципалга тапшырырга тиеш.

15. Гарант муниципаль гарантиядә билгеләнгән вакытта күрсәтелгән таләпкә күшымта итеп бирелгән документлар белән гарантияне үтәү туралы бенефициарның таләбен нигезләү предметына һәм таләп гарантиясе шартларына һәм аңа күшүп бирелгән документларга туры килү-килмәвен карарга тиеш.

16. Гарантия башкару туралы бенефициарның һәм аңа күшымта итеп бирелгән документлар гарантиянең нигезләү һәм (яисә) тиешле шартларына туры килми дип таныла һәм гарант бенефициарның таләпләрен тубәндәге очрактарда канәгатьләндерүдән баштарта:

1) таләп һәм (яисә) аңа күшымта итеп бирелгән документлар гарантия (гарантиянең гамәлдә булу сробы) бирелгән вакыт тәмамланғаннан соң гарантка құрсәтелгән;

2) таләп һәм (яисә) аңа күшымта итеп бирелгән документлар билгеләнгән гарантияне бозып гарантка құрсәтелгән;

3) таләп һәм (яисә) аңа күшымта итеп бирелгән документлар гарантия шартларына туры килми;

4) бенефициар принципал һәм (яисә) өченче затлар тарафыннан тәкъдим итегендә принципал гарантияләре белән тәэммин итегендә йөкләмәләрне тиешенчә үтәүне баш тарткан;

5) әлеге статьяның 7 пунктында һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексының 115³ статьясындагы 6 пунктында билгеләнгән очракларда;

6) гарантиядә билгеләнгән башка очракларда.

17. Муниципаль гарантия шартларына туры килми дип танылган очракта, гарант бенефициарның гарантияне һәм (яисә) аңа күшып бирелгән документларны үтәү турындагы таләбен канәгатьләндерүдән баш тарту турында бенефициарга хәбәр итәргә тиеш.

18. Гарант бенефициар таләбенә каршы чыгарга хокуклы, алар принципал тәкъдим итә ала. Гарант, принципал алардан баш тарткан яки үз бурычын таныган очракта да, әлеге каршылыklарга хокукуын югалтмый.

19. Гарантия үтәлеше турында бенефициар таләбе һәм аңа күшып бирелгән документлар муниципаль гарантиянең нигезле һәм тиешле шартларына туры килә дип танылган очракта, гарант гарантия белән билгеләнгән вакытта гарантия буенча йөкләмәне үтәргә тиеш.

20. Муниципаль гарантиядә карапланған гарантның бенефициар алдындагы бурычы принципалның гарантия белән тәэммин итегендә сробы чыккан йөкләмәләре күләмендә, әмма гарантия суммасыннан да артмаган күләмдә акча туләү белән чикләнә.

21. Муниципаль гарантия буенча бенефициар каршында Гарант йөкләмәсе туктатыла:

1) Гарант тарафыннан бенефициарга гарантиядә билгеләнгән күләмдә акча туләү белән;

2) гарантиядә билгеле бер вакыт үткәннән соң, ул бирелә (гарантиянең гамәлдә булу сробы);

3) принципал һәм (яисә) өченче затлар тарафыннан гарантия белән тәэммин итегендә принципал йөкләмәләрен үтәү йә принципалның құрсәтелгән йөкләмәләрен башка нигезләр буенча туктатылган очракта (бенефициар тарафыннан гарантка һәм (яисә) судка гарантия үтәлеше турындагы гарантка карата таләпләр булуга карамастан);

4) бенефициарның гарантка һәм (яисә) бенефициарның гарантия буенча йөкләмәләреннән гарантны азат итү турындагы язма гаризасын кире кагу юлы белән, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 115¹ статьясында карапланған гарантка принципал гарантка мондый гарантия буенча бенефициарларның фактта булмавы һәм киләчәктә алар барлыкка килү өчен нигезләрнең булмавы шартларында гарантия кире кагу нәтижәсендә;

5) әгәр гарантия бирелгән принципал йөкләмәсе билгеләнгән срокта барлыкка килмәсә;

6) бенефициар гарантка һәм (яки) судка гарантны үтәү турындагы гарантка таләп куйғаннан соң тәп йөкләмәне (шул исәптән бенефициар принципалын һәм (яисә) бенефициарны юкка чыгару белән бәйле рәвештә) туктату яисә аны гамәлдә булмаган килеш дип тану белән.;

7) бенефициарның башка затка бүтән затка тапшырган яисә бенефициарга караган башка нигезләр буенча гарантка карата гарантиягә, хокукларга һәм (яисә) тәп йөкләмә буенча гарантка карата таләпләр (курсәтелгән хокукларны (хокукларны һәм бурычларны) Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә тапшырудан (тапшырудан (күчүдән) башка, яңа хұжага (сатып алучыга) облигациягә хокуклар күчүгә бәйле рәвештә, принципалның (эмитентның) йөкләмәләрен үтәү гарантия белән тәэммин итегендә);

8) принципал бүтән затка тапшырган яисә принципалга караган башка нигезләр буенча башка затка күчкән очракта, тәп бурыч буенча принципалга караган хокуклар һәм (яисә) бурычлар (бурычлар) принципалның гарантның алдан язма ризалығыннан башка тәп йөкләмә буенча тапшырылган очракта;;

9) гарантияне чакыртып алу нәтижәсендә, гарантиядә курсәтелгән очракларда һәм нигезләр буенча;

10) гарантиядә билгеләнгән башка очракларда.

22. Бенефициарның Гарант йөкләмәләре туктатылғаннан соң гарантияне тотып калуы бенефициарның курсәтелгән гарантия буенча нинди дә булса хокукларын сакламый.

23. Муниципаль гарантияне туктату турында мәгълүм булган Гарант бу хакта бенефициарга һәм принципалга хәбәр итәргә тиеш.

Бенефициар һәм муниципаль гарантияне чакыртып алу яисә туктатуга китерә торган хәлләр килеп чыгу турында мәгълүм булган принципал бу хакта гарантка хәбәр итәргә тиеш.

24. Әгәр Гарант тарафыннан муниципаль гарантияне үтәу гарантның принципалга карата регресс таләбе хокуку барлыкка килүгә китерсә йә бенефициарның принципалга Карап таләбе хокуклары гарантка юл куелуга бәйле булса, мондый муниципаль гарантияне үтәу өчен акчалар тиешле бюджет қытлыгын финанслау чыганакларында исәпкә алына, ә мондый муниципаль гарантия буенча йөкләмәләрне үтәу бюджет кредиты бирү буларак карала.

25. Әгәр Гарант тарафыннан муниципаль гарантияне үтәу гарантның принципалга карата регресс таләбе хокуку барлыкка килүгә китермәсә йә бенефициарның принципалга Карап таләбе хокуклары гарантка юл куелуга бәйле булмаса, мондый муниципаль гарантияне үтәу өчен акчалар тиешле бюджет қытлыгын финанслау чыганакларында исәпкә алына.

26. Гарант тарафыннан гарантия буенча йөкләмәләрнең тулы күләмendә яисә нинди дә булса өлешендә үтәу өчен гарант тарафыннан түләнгән акчалар регресси тәртибендә Гарант тарафыннан алышкан акчалар яисә гарантка бенефициарның принципалга Карап таләбе хокукуны үтәу йөзеннән Гарант тарафыннан алышна торган акчалар бюджет кредитларын кире кайтару буларак ҹагылдырыла.

27. Муниципаль гарантияләр белән тәэммин итегән кредитлар һәм кредитлар (шул исәптән облигационные) максатчан булырга тиеш. Кредит (заем, облигациядән тыш) буенча принципал йөкләмәләрен үтәүне тәэммин итүче муниципаль гарантия кредит килешүендә (займ килешүендә) һәм (яисә) курсәтелгән муниципаль гарантияне кредитор (заемчы) йөкләмәләрен бирү турындагы шартнамәдә үз яғыннан курсәтелгән кредит (займ) акчаларының максатчан кулланылышын тикшереп тору шарты белән бирелә.";

28. Муниципаль гарантия белән тәэммин итегән кредит (займ) акчаларыннан максатсыз файдалану фактын (шул исәптән облигация) билгеләгән очракта, муниципаль гарантия бирү турындагы шартнамәдә билгеләнгән йөкләмәләрне үтәмәгән яисә тиешенчә үтәмәгән очракта, принципал һәм бенефициар Россия Федерациясе законнарында, муниципаль гарантия бирү турындагы килешүдә билгеләнгән жаваплылык тота.

29. Бенефициарлар буенча билгесез затлар даирәсе булган йөкләмәләрне тәэммин итүгә бирелә торган муниципаль гарантия үзенчәлекләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнә.

30. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләр эмиссиясе нәтижәсендә барлыкка килгән йөкләмәләр буенча муниципаль гарантияләрне бирү һәм үтәу үзенчәлекләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнә.

31. Муниципаль гарантияләрне бирү тәртибе һәм шартлары Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм аның нигезендә кабул итегән әлеге карап белән билгеләнә.

28 Статья. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләр

1. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләр жирлек исеменнән чыгарылган кыйммәтле кәгазьләр таныла.

2. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләр эмитенты булып жирле администрация тора, ул жирлек уставы белән муниципаль бурый алуларны гамәлгә ашыру хокукуна ия.

5. Жирлек тарафыннан чыгарылышында мәмкин булган муниципаль кыйммәтле кәгазьләр төрләре һәм аларның эмиссиясе һәм мөрәҗәгать иту тәртибе һәм шартлары Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнә.

29 статья. Бюджетара трансфертлар

Бюджетара трансфертлар РФ Бюджет кодексы белән билгеләнгән рәвешләрдә һәм тәртиптә бирелә.

30 Статья. Жирлек бюджетыннан Татарстан Республикасы бюджетына субсидияләр

1. Жирлек бюджетыннан Татарстан Республикасы бюджетына субсидияләр Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44.10 статьясында билгеләнгән тәртиптә бирелә.

2. Әлеге статьяның 1 өлешендә курсәтелгән бюджетара субсидияләр Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы Законы нигезендә жирлек бюджетында карала.

31 Статья. Жирлек алдында акчалата йөкләмәләр

1. Жирлек алдындағы акчалата бурычлар буенча бурыч-бурычлы кеше билгеләнгән датага жирлек алдындағы акчалата йөкләмәләргә туры китереп түләргә тиешле акчалар суммасы.

2. Жирлек алдында акчалата йөкләмәләр буенча таләпләр жирлекнең финанс активларын формалаштыра.

3. Жирлек алдында акчалата йөкләмәләр буенча бурычларны исәптән төшерү һәм торғызу қагыйдәләре (нигезләре, шартлары һәм тәртибе), Россия Федерациясе Бюджет кодексында каралган очраклардан тыш, жирлекнең Финанс-бюджет палатасы тарафыннан билгеләнә.

4. Жирлек алдында акчалата йөкләмәләрне (акчалата йөкләмәләр буенча бурычларны) һәм мондый йөкләмәләрне үтәүне тәэммин итә торган алыш-бирешләрне исәпкә алу, шулай ук курсәтелгән йөкләмәләр һәм алыш-бирешләр буенча таләпләрнең хокукларын гамәлгә ашыру Россия Федерациясе Бюджет кодексының 932 статьясындағы 4 пунктында курсәтелгән тиешле орган яисә Россия Федерациясе Бюджет кодексының 932 статьясындағы 5 пунктында курсәтелгән вәкаләтле зат тарафыннан гамәлгә ашырыла.

5. Килешүдә башкача билгеләнмәгән очракта, жирлек алдындағы акчалата йөкләмәләр тиешле сумманы жирлек бюджетының бердәм счетына кучерү датасыннан башлап үтәлгән дип санала.

II кисәк. БЮДЖЕТ ПРОЕКТЫН ТӨЗҮ.

32 Статья. Жирлек бюджеты проектын төзү тәртибе һәм сроклары

1. Бюджет проекты чыгым йөкләмәләрен финанс белән тәэммин итү максатларында социаль-икътисадый үсеш фаразлары нигезендә төзелә.

Бюджет проектын төзү, Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм аның таләпләрен үтәгән әлеге Нигезләмә нигезендә, жирлек башкарма комитеты тарафыннан билгеләнгән тәртиптә һәм сроклarda гамәлгә ашырыла.

2. Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты проектын төзү түбәндәгеләргә нигезләнә::

Россия Федерациясендә бюджет сәясәтен (бюджет сәясәтенә таләпләр) билгели торган Россия Федерациясе Президентының Россия Федерациясе Федераль Собраниесенә юлламасы нигезләмәләре турында;

Россия Федерациясе Милли үсеш максатларын һәм аларга ирешү буенча ачык хакимият органнары эшчәнлегенең юнәлешләрен билгели торган документлар турында;

жирлекнең социаль-икътисадый үсеше фаразы турында;

жирлекнең бюджет сәясәтенең тәп юнәлешләре һәм салым сәясәтенең тәп юнәлешләре турында;

муниципаль программаларда (муниципаль программалар проектларында, курсәтелгән программаларга үзгәрешләр проектларында).

3. Бюджет проектын төзү өчен түбәндәгеләр түрында белешмәләр кирәк:

- бюджет проекты эшләнә башлаган вакытка Россия Федерациясенең салымнар һәм жыемнар түрүндагы законнары, салымнар һәм жыемнар түрүнда Татарстан Республикасы законнары, жирлек Советының салымнар һәм жыемнар түрүндагы норматив-хокукий актлары;

- федераль, региональ, жирле салымнар һәм жыемнардан, махсус салым режимнарында каралган салымнардан жирлек бюджетына чигерүләр нормативлары;

- Россия Федерациясе бюджет системасының башка дәрәҗәләре бюджетларыннан бирелә торган түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча кире кайтарылмый торган кертемнәрнең һәм (яисә) салым керемнәренең фаразлана торган қуләме;

- Россия Федерациясе бюджет системасының башка дәрәҗәләреннән тапшырыла торган чыгымнар төрләре һәм қуләмнәре.

- муниципаль хезмәтләр курсәтүгә норматив чыгымнар.

33 статья. Жирлекнең социаль-икътисадый үсеше фаразы

1. Жирлекнең социаль-икътисадый үсеше фаразы кимендә өч елга әзерләнә.

2. Жирлекнең социаль-икътисадый үсеше фаразы жирлек Советына бюджет проектын керту түрүнда карап кабул итү белән бер үк вакытта башкарма комитет тарафыннан хуплана.

3. Жирлек бюджеты проектын төзү һәм карау барышында жирлекнең социаль-икътисадый үсеше фаразын үзгәртү бюджет проектының төп характеристикаларын үзгәртүгә китерә.

34 статья. Бюджет керемнәрен фаразлау

1. Бюджет керемнәре жирлек бюджеты түрүндагы карап проектын жирлек Советына керту көненә гамәлдә булган көн шартларында Россия Федерациясенең салым һәм жыемнар түрүндагы законнары, Татарстан Республикасы законнары һәм жирлек Советының салым булмаган керемнәрен билгели торган муниципаль хокукий актлары түрүндагы законнары нигезендә фаразлана.

2. Жирлек Советының жирле салымнар түрүнда карап, жирле бюджетлар керемнәрен үзгәртүгә китерә торган, жирле бюджетлар керемнәрен үзгәртүгә китерә торган, чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты түрүнда карап проекты кертелгәнче 10 көннән дә соңга калмыйча жирлек Советына кабул ителергә тиеш.

3. Жирлек Советының керемнәр гомуми қуләмен үзгәртүгә китерә торган һәм Жирлек Советына бюджет түрүнда карап кертелгәннән соң кабул ителгән Поселение Советының норматив хокукий актлары нигезләмәсе агымдагы финанс елына һәм план чорына бюджетка агымдагы финанс елына һәм план чорына үзгәрешләр керткәндә чираттагы финанс елында исәпкә алына.

35 статья. Бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру

1. Бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру Спас муниципаль жирлегенең финанс-бюджет палатасында билгеләнә торган методика тәртибендә һәм нигезендә гамәлгә ашырыла.

2. Бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру гамәлдәге һәм кабул ителә торган йәкләмәләрне үтәүгә бюджет ассигнованиеләре буенча аерым гамәлгә ашырыла.

36 Статья. Муниципаль программалар

1. Жирлекнең муниципаль программалары (алга таба - муниципаль программалар) жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан раслана.

Муниципаль программаларны тормышка ашыру сроклары жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан алар билгеләгән тәртиптә билгеләнә.

Муниципаль программаларны эшләү һәм әлеге программаларны формалаштыру һәм гамәлгә ашыру турында каарлар кабул итү тәртибе жирлек Башкарма комитетының муниципаль хокукий акты белән билгеләнә.

2. Муниципаль программаларны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэммин итүгә бюджет ассигнованиеләре куләме, программаны расланган муниципаль хокукий акт нигезендә, бюджет чыгымнарының һәр максатчан статьясы буенча бюджет турындагы каар белән раслана.

Чираттагы финанс елыннан башлап гамәлгә ашыруга тәкъдим ителә торган муниципаль программалар, шулай ук элек расланган муниципаль программаларга үзгәрешләр жирлекнең башкарма комитеты билгеләгән срокларда расланырга тиеш.

Муниципаль программалар бюджет турындагы каарга аның үз көченә көргән көннән ике айдан да соңга калмыйча туры китерелергә тиеш.

3. Һәр муниципаль программа буенча Поселения ел саен аны гамәлгә ашыруның нәтижәлелегенә бәя бирә. Күрсәтелгән бәяләүне үткәру тәртибе һәм аның критерийлары Поселение Башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.

Күрсәтелгән бәяләү нәтижәләре буенча Поселение башкарма комитеты тарафыннан элек расланган муниципаль программаның чираттагы финанс елыннан башлап аны туктату яисә үзгәртү кирәклеге, шул исәптән муниципаль программаны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэммин итүгә бюджет ассигнованиеләре куләмен үзгәртү кирәклеге турында каар кабул ителергә мөмкин.

37 Статья. Бюджет проектын тәзу тәртибе һәм сроклары

Бюджет проектын тәзу тәртибе һәм сроклары, Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы бюджет законнары һәм жирлек Советының муниципаль хокукий актлары белән билгеләнгән таләпләрне үтәп, жирлек башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.

III Кисәк. БЮДЖЕТ ТУРЫНДАГЫ КАРАРНЫ КАРАУ һәМ РАСЛАУ

38 Статья. Бюджетны карау һәм раслау нигезләре.

1. Жирлек бюджеты турындагы каарда бюджетның тәп характеристикалары булырга тиеш, аларга бюджет көрөннәренең гомуми куләме, чыгымнарының гомуми куләме, жирлек дефициты (профициты), шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән башка күрсәткечләр керә.;

2. Жирлек бюджеты турындагы каар белән раслана:

- бюджет көрөннәренең Баш администраторлары Исемлеге;
- бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының Баш администраторлары Исемлеге;
- бюджет ассигнованиеләрен чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет чыгымнары классификациясенең бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары (муниципаль программалар һәм эшчәнлекнең программага карамаган юнәлешләре) буенча, чыгымнар тәрләре тәркемнәре буенча, чыгымнар тәрләре тәркемнәренә бүлү

- чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет чыгымнарының ведомство структурасы;

- гавами норматив йөкләмәләрне үтәүгә жибәрелә торган бюджет ассигнованиеләренең гомуми куләме;

- чираттагы финанс елында һәм план чорында Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына бирелә торган бюджеттара трансферлар куләме;

чираттагы финанс елына һәм план чорының беренче елына бюджет расланган (расланган) чыгымнарының гомуми куләме бюджет чыгымнарының гомуми куләменең кимендә 2,5 процента куләмендә (максатчан билгеләнеше булган Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бюджеттара трансферлар исәбеннән карапган бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча), план чорының икенче елында бюджет чыгымнарының гомуми куләменең кимендә 5 процента куләмендә (максатчан билгеләнеше булган Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бюджеттара трансферлар исәбеннән карапган бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча) расланган (бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча);

- чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары;
- муниципаль эчке бурычның индюгары чиге, шул исәптән муниципаль гарантияләр буенча бурычның индюгары чиге дә күрсәтелеп, чираттагы финанс елыннан һәм план чорының ел саен килүче елның 1 гыйнварына торышы буенча муниципаль тышкы бурычның индюгары чиге;
- Россия Федерациясе Бюджет кодексында һәм әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән жирлек бюджетының башка күрсәткечләре.

3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турындагы карап проекты расланган бюджетның план чоры параметрларын үзгәрту һәм аларга жирлек бюджеты проектының планлаштырылган чорының икенче елы параметрларын өстәү юлы белән раслана.

Жирлек бюджетының план чорының параметрларын үзгәрту жирлек Советының муниципаль хокукий акты нигезендә башкарыла.

Жирлек бюджеты чыгымнарының ведомство структурасы күрсәткечләрен үзгәрту расланган бюджет ассигнованиеләрен арттыру яисә кыскарту яисә жирлек бюджетының өстәмә максатчан статьялары һәм (яки) чыгымнар төрләре буенча бюджет ассигнованиеләрен ведомство структурасына керту юлы белән гамәлгә ашырыла.

4. Шартлы рәвештә расланган (расланган) чыгымнар астында бюджет ассигнованиеләре бюджет чыгымнары классификациясе нигезендә план чорында буленмәгән бюджет ассигнованиеләре анлашыла.

5. Жирлек бюджеты турындагы каарда Чираттагы финанс елыннан башлап, Чираттагы финанс елыннан башлап, жирлек бюджеты турындагы каарда билгеләнгән максатларга, тиешле бюджет ассигнованиеләреннән һәм (яисә) жирлек бюджеты чыгымнарының гомуми күләмненнән тыш, кертелегә (бюджетта чагылыша) тәкъдим итлә торган салым булмаган керемнәрнең аерым төрләре (төрләре) буенча бюджет керемнәреннән файдалану каралыша мөмкин

39 Статья. Бюджет проекты белән бер үк вакытта тапшырыла торган документлар һәм материаллар.

Жирлек бюджеты турындагы карап проекты белән бер үк вакытта чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек Советына тубәндәгеләр тапшырыла:

- бюджет сәясәтенең төп юнәлешләре һәм жирлекнең салым сәясәтенең төп юнәлешләре;
- агымдагы финанс елының узган чорында жирлекнең социаль-икътисадый үсешенә якынча йомгаклар һәм агымдагы финанс елында жирлекнең социаль-икътисадый үсешенең көтелгән нәтижәләре;
- жирлекнең социаль-икътисадый үсеш фаразы;
- чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджетының төп характеристикаларын фаразлау (керемнәрнең гомуми күләме, чыгымнарының гомуми күләме, бюджет дефициты (профициты));
- жирлек бюджеты проектына аңлатма языу;
- Чираттагы финанс елыннан һәм план чорының һәр елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварына муниципаль эчке бурычның индюгары чиге һәм (яисә) муниципаль тышкы бурычның индюгары чиге;
- агымдагы финанс елына бюджетның көтелүче үтәлешен бәяләү;
- башка документлар һәм материаллар.

40 статья. Жирлек Советына бюджет турында карап проектын керту

1. Жирлек башкарма комитеты житәкчесе чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет турында карап проектын жирлек Советына 15 ноябрьдән дә соңга калмыча кертә.

2. Жирлек Советының муниципаль берәмлек бюджеты турында каары проектында чираттагы финанс елына һәм план чорына тиешле бюджетның расланган күрсәткечләре

төгөллөштерү һәм төзелә торган бюджетның планлаштырылган чорының икенче елы курсәткечләрен раслау күздә тотыла.

3. Түбәндә күрсәтелгән муниципаль берәмлекнең раслана торган бюджетының план чоры параметрларын төгөллөштерү:

- чираттагы финанс елына һәм план чорына Әжмәр авыл жирлек бюджеты турында карап проектын карау предметы булган төгөллөштерелгән күрсәткечләрне раслау;

- жирлек бюджеты чыгымнарының ведомство структурасының расланган күрсәткечләрен арттыруны яисә киметүне раслау йә ача тиешле бюджет чыгымнарының ёстәмә максатчан маддәләре һәм (яисә) төрләре буенча бюджет ассигнованиеләрен керту.

4. Чираттагы финанс елында һәм план чорында бюджет ассигнованиеләренең ин чик күләме жирлек Советы карапларында билгеләнгән Әжмәр авыл жирлек муниципаль берәмлекенең чыгым йөкләмәләрен финанс яғыннан тәэммин иту өчен житәрлек булмаса, башкарма комитет жирлек советына чираттагы финанс елында һәм план чорында жирлек Советының аерым карапларының үз көченә керү (гамәлдә булуын туктатып тору) срокларын үзгәртү турында жирлек Советы караплары проектларын кертә, жирлек Советы карапы проектларын жирлек Советына кертә, Чираттагы финанс елында һәм (яки) план чорында финанслау чыганаклары белән тәэммин ителмәгән.

41 Статья. Бюджет турында карап проектын карау.

1. Чираттагы финанс елына жирлек бюджеты турында карап проекты кертелгән көннән алыш 2 эш көне эчендә жирлек Советы рәисе аны экспертиза уздыру өчен Ревизия комиссиясенә җибәрә.

10 (ун) эш көне эчендә референдум комиссиясе, ачыкланган очракта, әлеге проектның кимчелекләрен күрсәтеп, бюджет турында карап проекты турында бәяләмә әзерли.

Совет депутатлары әзерләгәндә Ревизион комиссия бәяләмәсе Бюджет турындагы карап проектына төзәтмәләр керткәндә исәпкә алына.

2. Жирлек комиссиягә, шулай ук жирлек Советы депутатларына чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет турындагы каарның кертелгән проекты гавами тыңлауларда тикшерелә.

3. Жирлек Советы рәисе карапы белән бюджет турында карап проекты буенча килештерелмәгән мәсьәләләр барлыкка килгән очракта, жирлек башкарма комитеты һәм Жирлек Советы вәкилләренең бертигез саны керә торган килештерү комиссиясе төзелергә мөмкин.

Килешүү комиссиясе бәхәсле мәсьәләләрне карый.

Жирлек бюджеты турындагы карап бер укылышта кабул ителә.

4. Жирлек Советы кабул иткән 2 (ике) эш көне эчендә бюджет турындагы карап имзалау өчен жирлек Советы рәисенә җибәрелә.

5. Жирлек бюджеты турындагы карап рәсми рәвештә халыкка игълан ителергә тиеш.

42 Статья. Чираттагы финанс елына бюджет турында Карап кабул иту сроклары һәм чираттагы финанс елына бюджет турында карап проектын кабул иту нәтижәләре

1. Бюджет турындагы карап Чираттагы финанс елы башланганчы жирлек Советы тарафыннан карапларга, расланган булырга тиеш.

Жирле үзидарә органнары бюджет турында кабул ителгән каарны үз вакытында карауны, раслауны, имзалауны һәм халыкка житкерүне тәэммин иту буенча үз компетенциясе чикләрендә мөмкин булган барлык чараларны күрергә тиеш.

2. Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет турында карап финанс елы башыннан үз көченә кермәгән очракта, Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән қысаларда бюджет белән вакытлыча идарә иту режими кертелә.

IV кисәк. БЮДЖЕТ ҮТӨЛЕШЕ.

43 Статья. Бюджетны үтәү нигезләре

1. Бюджетның үтәлеше авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан тәэмін ителә.
2. Бюджет үтәлеше бюджет язмасы нигезендә оештырыла, ул кабул ителгән бюджетка һәм касса планына туры килергә тиеш.
3. Жирлек бюджеты үтәлешенә касса хезмәте казначылық органнары тарафыннан башкарыла.

44 Статья. Керемнәр буенча бюджет үтәлеше.

Жирлек бюджетының керемнәр буенча үтәлешен күздә tota:

- Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә жирлек бюджетына салымнар, жыемнар һәм башка керемнәрне бүлүдән кергән керемнәрне бердәм бюджет исәбенә күчерү;
- артык бүленгән суммаларны күчерү, артык түләнгән яки артык түләттерелгән суммаларны кире кайтару, шулай ук мондый кире кайтаруны вакытында башкармаган өчен процентлар суммасы һәм артык алынган суммаларга исәпләнгән процентлар.;
- салымнар һәм жыемнар турында Россия Федерациясе законнары нигезендә артык түләнгән яки артык алынган суммаларны исәпкә алу;
- артык бүленгән суммаларны, артык түләнгән яисә артык түләнгән салымнар, жыемнар һәм башка түләүләр суммаларын кире кайтару (зачет, төгәлләштерү) өчен кирәkle чарапарны, шулай ук мондый кире кайтаруны вакытында башкармаган өчен процентлар суммаларын һәм артык алынган суммаларга исәпләнгән процентларны Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә жирле бюджетның бердәм счетыннан күчерү.

45 Статья. Чыгымнар буенча бюджет үтәлеше.

1. Жирлек бюджетының чыгымнар буенча үтәлеше бюджет законнары һәм әлеге Нигезләмә таләпләрен үтәп гамәлгә ашырыла.

2. Бюджетның чыгымнар буенча үтәлешен күздә tota:

- Бюджет йөкләмәләрен кабул итү;
- акчалата йөкләмәләрне раслау;
- акчалата йөкләмәләрне түләүне санкцияләү;
- акчалата йөкләмәләрнең үтәлешен раслау.

Бюджет акчаларын алушы агымдагы финанс елында аңа житкерелгән бюджет йөкләмәләре лимитлары чикләрендә бюджет йөкләмәләрен кабул итә.

Бюджет акчаларын алушы бюджет йөкләмәләрен муниципаль контрактлар, физик һәм юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр белән бүтән шартнамәләр төзү юлы белән яисә законнар, башка хокукый актлар, килешү нигезендә кабул итә.

3. Бюджет акчаларын алушы казначылык түләүләрен башкару турындагы курсәтмәләр (алга таба - курсәтмә) һәм аларны түләүне санкцияләү өчен кирәkle башка документлар нигезендә бюджет акчалары хисабына акча йөкләмәләрен түләү бурычын раслый.

4. Акчалата йөкләмәләрне түләүне санкцияләү рөхсәт языны (акцепт) қылу рәвешендә, бюджет законнары нигезләмәләре нигезендә акчалата йөкләмәләрне түләүне санкцияләү тәртибендә каралган документларның булуын тикшергәннән соң гамәлгә ашырыла.

Акчалата йөкләмәләрне түләү (гавами норматив йөкләмәләр буенча акчалата йөкләмәләрдән тыш) бюджет акчаларын алучыга житкерелгән бюджет йөкләмәләре лимитлары чикләрендә гамәлгә ашырыла.

Гавами норматив йөкләмәләр буенча акчалата йөкләмәләрне түләү жирлек бюджеты акчаларын алучыга житкерелгән бюджет йөкләмәләре лимитлары чикләрендә гамәлгә ашырылырга мөмкин

5. Акчалата йөкләмәләрне үтәүне раслау физик яки юридик затлар файдасына бердәм бюджеттан, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары файдасыннан акчаларны күчерүне раслый торган курсәтмәләр, шулай ук бюджет акчаларын алучыларның

акчалата йөклөмөләрен үтәу буенча акчалата булмаган операцияләр үткәруне раслый торган башка документларны тикшеру нигезендә гамәлгә ашырыла.

46 Статья. Бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча бюджет үтәлеше

Бюджет дефицитын финанслау чыганаклары буенча бюджет үтәлеше бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының Баш администраторлары, администраторлары тарафыннан бюджет язмасы нигезендә гамәлгә ашырыла.

47 Статья. Жирлек бюджетын үтәгендә жирлек бюджеты турындагы карап белән расланганнан тыш фактта алынган керемнәрдән файдалану.

Жирлек бюджетын үтәгендә жирлек бюджеты турындагы карап белән расланган керемнәрнең гомуми құләменнән чыгып фактта алынган керемнәр, агымдагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турындагы карапта үзгәрешләр кертмичә, муниципаль бурычларны түләүгә, шулай ук аларны үтәу өчен Россия Федерациясе Бюджет Кодексының 217 статьясындагы З пунктында каралган құләмдә бюджет ассигнованиеләре житмәгән очракта, жирлекнең гавами норматив йөклөмөләрен үтәүгә юнәлдерелергә мөмкин.

Максатчан билгеләнеше булган физик һәм юридик затлардан, шул исәптән әлеге Нигезләмәнең 32 статьясындагы З пунктында билгеләнгән тәртиптә жирлек бюджетына керә торган, жирлек бюджетын үтәгендә жирлек бюджеты турында карап белән расланган керемнәрдән тыш фактта алынган субсидияләр, субвенцияләр һәм кире кайтарылмый торган башка бюджетара трансферлар, агымдагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турындагы карапта үзгәрешләр кертмичә, бюджет язмасына үзгәрешләр кереп, жирлек бюджеты чыгымнарын арттыруга жибәрелә.

48 статья. Агымдагы финанс елын тәмамлау.

1. Жирлек бюджетын үтәу буенча операцияләр 31 декабрьдә тәмамлана, моннан тыш, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 242 статьясындагы 2 пунктында күрсәтелгән операцияләрдән тыш.

Агымдагы финанс елында жирлек бюджетын үтәу буенча операцияләрне тәмамлау Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм әлеге статья таләпләре нигезендә гамәлгә ашырыла.

2. Бюджет ассигнованиеләре, бюджет йөклөмөләре лимитлары һәм агымдагы финанс елын финанслауның иң чик құләмнәре 31 декабрьдә үз көченә керә.

Агымдагы финанс елының соңғы эш көненә кадәр, жирлек бюджеты үтәлешенә казначейлық хезмәте күрсәтүче орган, жирлек бюджетының бердәм счетында калган акчалар чикләрендә, билгеләнгән тәртиптә түләүгә санкцияләнгән Бюджет йөклөмөләрен түләргә тиеш.

3. Агымдагы финанс елында кулланылмаган, максатчан билгеләнештәге субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансферлар рәвешендә алынган бюджетара трансферлар алар бирелгән бюджет кеременә кире кайтарылырга тиеш.

Жирлек бюджетының бюджет акчалары баш администраторының агымдагы финанс елында максатчан кулланылмаган, субсидия һәм башка бюджетара трансферлар рәвешендә алынган бюджетара трансферларга ихтыяж булу турындагы карапы нигезендә, күрсәтелгән бюджетара трансферларның калдықларыннан артмаган құләмдә акчалар Чираттагы финанс елында күрсәтелгән бюджетара трансферларны бирү максатларына туры килә торган бюджет чыгымнарын финанс белән тәэммин итү өчен чираттагы финанс елында кире кайтарылырга мөмкин.

Бүлек V. ТӘЗҮ, ТЫШКЫ ТИКШЕРУ, КАРАУ
һәм БЮДЖЕТ ХИСАБЫН РАСЛАУ.

49 Статья. Бюджет исәбе һәм бюджет үтәлеше турында хисап

1. Бюджет исәбенең һәм бюджет хисаплылығының бердәм методологиясе һәм стандартлары бюджет законнары нигезләмәләре нигезендә Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнә.

2. Бюджет хисаплылығы үз эченә ала:

- 1) бюджет үтәлеше турында хисап;
- 2) бюджет үтәлеше балансы;
- 3) эшчәнлекнең финанс нәтижәләре турында хисап;
- 4) акча хәрәкәте турында хисап;
- 5) Аңлатма языу.

2. Жирлекнең бюджет хисаплылығы еллық булып тора. Бюджет үтәлеше турындагы хисап квартал саен була.

Агымдагы финанс елының беренче кварталында, ярты еллыгында һәм тугыз аенда бюджет үтәлеше турындагы хисап авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан раслана һәм финанс-бюджет палатасына хисап тапшыру вакыты чыкканнан соң ун көннән дә соңга калмыйча жирлек советына һәм ревизия комиссиясенә җибәрелә.

Бюджет үтәлеше турындагы еллық хисап жирлек Советы карары белән расланырга тиеш.

50 Статья. Бюджет үтәлеше турында еллық хисапны тышкы тикшерү.

1. Бюджет үтәлеше турындагы еллық хисап авыл жирлеге Советында каралганчы тышкы тикшерелергә тиеш, ул бюджет акчаларының баш администраторларының (администраторларының) бюджет хисаплылығын тышкы тикшерүне һәм бюджет үтәлеше турында еллық хисапка бәяләмә әзерләүне үз эченә ала.

2. Бюджет үтәлеше турындагы еллық хисапны тышкы тикшерү, Россия Федерациясе Бюджет кодексы таләпләрен үтәп, жирлек Советының муниципаль хокукый актында билгеләнгән тәртиптә Ревизия комиссиясе тарафыннан башкарыла.

3. Авыл жирлеге башкарма комитеты, аңа бәяләмә әзерләү өчен, агымдагы елның 1 апреленнән дә соңга калмыйча, бюджет үтәлеше турында хисап бирә. Жирлек бюджеты үтәлеше турындагы еллық хисапка бәяләмә әзерләү бер айдан да артмаган срокта башкарыла. Бюджет үтәлеше турындагы хисапка бәяләмә бюджет акчаларының баш администраторларының (администраторларының) еллық бюджет хисаплылығын тышкы тикшерү күрсәткечләре нигезендә әзерләнә.

4. Бюджет үтәлеше турындагы еллық хисапка бәяләмә жирлекнең Ревизия комиссиясе тарафыннан жирлек советына һәм жирлек башкарма комитетына тапшырыла.

51 Статья. Жирлек Советына бюджет үтәлеше турында еллық хисапны тәкъдим итү, карау һәм раслау.

1. Ел саен 1 майдан да соңга калмыйча авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе жирлек Советына хисап финанс елы өчен бюджет үтәлеше турында хисап тапшыра.

2. Бюджет үтәлеше турында еллық хисап белән бер үк вакытта аңа бюджет үтәлеше һәм бюджет хисаплылығын анализлау һәм (яисә) бюджет ассигнованиеләрен файдалануның башка нәтижәләре турында анлатма языу, жирлек бюджеты үтәлеше турында жирлек Советы карары проекты, жирлек бюджетының үтәлеше турында башка бюджет хисаплылығы, жирлекнең тупланма бюджеты үтәлеше турында бюджет хисаплылығы, Россия Федерациясе бюджет законнарында каралган башка документлар тапшырыла.

3. Жирлек Советы утырышында жирлек башкарма комитеты житәкчесенең бюджет үтәлеше турындагы доклады тыңлана.

4. Фикер алышу һәм бюджет үтәлеше турындагы хисапны карау нәтижәләре буенча жирлек Советы Бюджет үтәлеше турындагы хисапны раслау һәм жирлек Советы тарафыннан тиешле карар кабул итү яки бюджет үтәлеше турындагы карарны кире кагу турында Карар кабул итә.

5. Жирлек Советы тарафыннан бюджет үтәлеше турындағы карап кире кагылган очракта, ул мәгълүматларны дөрес яки тулы булмаган чагылдыру фактларын бетеру һәм бер айдан артмаган срока тапшыру өчен кире кайтарыла.

52 Статья. Бюджет үтәлеше турында карап

Бюджет үтәлеше турындағы карап белән хисап финанс елына бюджет үтәлеше турындағы хисап раслана, анда керемнәр, чыгымнар һәм дефицит (профицит) курсәтелгән.

Хисап финанс елында жирлек бюджеты үтәлеше турындағы каарга аерым күшымталар белән курсәткечләр раслана:

- жирлек бюджеты керемнәрен классификацияләү кодлары буенча бюджет керемнәре;
- бюджет керемнәренең төрләре кодлары, керемнәр төрләре, дәүләт идарәсе секторының бюджет керемнәренә карый торган операцияләре классификациясе буенча бюджет керемнәре;
- бюджет чыгымнарының ведомство структурасы буенча бюджет чыгымнары;
- чыгымнар классификациясенең бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча бюджет чыгымнары;
- бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары классификациясе кодлары буенча бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары;
- бюджетлар кытлыкларын финанслау чыганакларына карый торган дәүләт идарәсе секторының операцияләр классификациясенең бюджетлар кытлыкларын финанслау чыганаклары төркемнәре, төркемчәләре, статьялары, төрләре буенча бюджетны финанслау чыганаклары.

Бюджетның үтәлеше турындағы карап белән бюджет законнары һәм Советның муниципаль хокукий актлары белән билгеләнгән башка курсәткечләр раслана.

VI кисәк. МУНИЦИПАЛЬ ФИНАНС КОНТРОЛЕ

53 Статья.Муниципаль финанс контроле.

1. Муниципаль финанс контроле бюджет хокук мәнәсәбәтләрен, физик затларга Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан бүтән түләүләр буенча гавами норматив йөкләмәләрне һәм йөкләмәләрне, шулай ук бюджеттан акчалар бирү турында дәүләт (муниципаль) контрактлары, шартнамәләр (килешүләр) шартларын үтәүне тәэмин итү максатларында гамәлгә ашырыла.

Муниципаль финанс контроле тышкы һәм эчке, башлангыч һәм аннан соңғы финанс контроленә бүленә.

2. Тышкы муниципаль финанс контроле Жирлек фондының Ревизион комиссиясенең контролль эшчәnlеге булып тора

3. Эчке муниципаль финанс контроле жирлек башкарма комитетының органнары (вазыйфаи затлары) булып торучы муниципаль финанс контроле органнарының контролль эшчәnlеге булып тора

4. Авыл жирлегенең жирле бюджетын үтәү процессында бюджет хокук бозуларын кисәту һәм кисәту максатларында беренчел контролль гамәлгә ашырыла

5. Шуннан соңғы контролль аларны үтәүнен законлылығын, исәпкә алуның һәм хисаплылыкның дөреслеген билгеләү максатларында Жирлек бюджетын үтәү нәтижәләре буенча гамәлгә ашырыла.